

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK IN HET KADER VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

Peutercentrum Hummelhonk

Plaats : Berkel en Rodenrijs
LRKP nummer : 284488306
Onderzoeksnummer : 290035
Datum onderzoek : 15 september 2016
Datum vaststelling : 4 januari 2017

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	12
	REACTIE VAN DE HOUDER	13
	BIJLAGE 1 OORDELEN	14

1 INLEIDING

Op 15 september 2016 heeft de inspectie peutercentrum Hummelhonk onderzocht. Het onderzoek is uitgevoerd vanwege het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve). Peutercentrum Hummelhonk is opgenomen in een steekproef waarbij we gegevens verzamelen over de kwaliteit van de voorschoolse educatie ten behoeve van de jaarlijkse rapportage "De staat van het onderwijs".

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie beoordeeld met een set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de vve-locaties op belangrijke onderdelen vve van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op:

- De voorwaarden voor vve
- De ouders
- De kwaliteit van de educatie
  - Het vve-programma, zoals dat wordt aangeboden
  - Het pedagogisch klimaat
  - Het educatief handelen
- De ontwikkeling, zorg en begeleiding
- De kwaliteitszorg
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool
- De resultaten van vve

Onderzoeksofzet

Het onderzoek bestond uit een vve-locatiebezoek, waarbij:

- documenten over planning, begeleiding en zorg zijn bestudeerd;
- enkele groepsobservaties zijn uitgevoerd. Deze vve-bezoeken vonden plaats in de beide groepen
- gesprekken met ouders, pedagogisch medewerkers, de coördinator en de directeur zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader vve 2010 en de werkinstructie toezichtkader voor- en

vroegschoolse educatie, maart 2014. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. In hoofdstuk 4 wordt de houder van de kinderopvanglocatie uitgenodigd om kort te reflecteren op de bevindingen van de inspectie en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op enkele aspecten op orde is, te weten condities en de kwaliteit van de uitvoering van vve en de externe zorg.

Daarnaast zijn meerdere verbeterpunten geconstateerd op de volgende aspecten: ouders, de interne zorg, kwaliteitszorg en de doorgaande lijn.

Totaalbeeld

Peutercentrum Hummelhonk, vallend onder stichting Kinderspeelzaal ligt in de kern van Berkel en Rodenrijs, onder de gemeente Lansingerland. Alle peuterspeelzalen van deze stichting in Lansingerland hebben vanaf de zomer van 2016 een upgrade gehad en zijn nu vve-locatie.

Op dit moment is slechts één kind een doelgroepkind in Hummelhonk. De gemeente Lansingerland hanteert de wettelijke doelgroepdefinitie op basis van leerlinggewichten.

Door de harmonisatie bestaat de kans dat kinderen, die door een ontwikkelingsachterstand of door taalproblemen en geen leerlinggewicht hebben, niet voldoende toegerust aan de basisschool beginnen. Zij mogen dan twee dagdelen komen in plaats van de benodigde vier dagdelen

De houder is eigenaar van meerdere voorschoolse instellingen in verschillende steden en heeft een algemeen pedagogisch beleid ontwikkeld.

Zij ziet dit onderzoek als een kans om de voorschoolse educatie in de locaties binnen Lansingerland verder op de rails te zetten, voor bijvoorbeeld het ouderbeleid, het kwaliteitszorgbeleid en de interne zorg.

Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers is uiterst warm en respectvol. De ouders steken de loftrumpet af over dit peutercentrum. Ook het educatief handelen van de geschoolde medewerkers is over het algemeen voldoende tot goed ontwikkeld. Een aantal aspecten kunnen verder ontwikkeld worden, zoals de taalrijke omgeving, de differentiatie op basis van het volgsysteem en de planmatige zorg.

Hieronder volgt een toelichting.

Toelichting

Conditie

Peutercentrum Hummelhonk is in november 2015 door de GGD bezocht. Het betreft een onderzoek na registratie waarbij het achtste domein niet is

beoordeeld. De inspectie heeft daarom ook de basisvoorwaarden voor vve in dit onderzoek betrokken.

De peuters bezoeken over het algemeen vanaf 2-jarige leeftijd voor twee dagdelen het peutercentrum. Het doelgroepkind bezoekt vier dagdelen het peutercentrum (12 uur). De groepen hebben een dubbele bezetting en er is ook nog een vrijwilligster aanwezig voor hand en spandiensten.

Alle leidsters hebben de scholing gevolgd voor het vve-programma. Er is een scholingsplan, dat voor alle leidsters geldt. In dit plan zijn diverse scholingen opgenomen om de kennis en vaardigheden voor vve op peil te houden. Ook worden er, indien nodig, individuele nascholingsactiviteiten gevolgd.

Ouders

Hoewel de gemeente Lansingerland het ouderbeleid in de subsidievoorwaarde heeft opgenomen is ouderbetrokkenheid voor peutercentrum Hummelhonk nog een belangrijk punt van aandacht. Bij vve is het van belang dat ouders, in het verlengde van de activiteiten op de voorschool, ook thuis de ontwikkeling van hun kind actief stimuleren. Om dit doel ook daadwerkelijk te bereiken is het nodig om concreet ouderbeleid te formuleren. Dit beleid omvat een goede analyse van de ouderpopulatie, zodat duidelijk is welke mogelijkheden en wensen ouders hebben en op welke wijze de betreffende ouders het beste benaderd kunnen worden. Concreet ouderbeleid betekent ook dat er concrete doelen opgesteld zijn voor de afzonderlijke locaties. Tevens dient er aangegeven te worden op welke wijze de evaluatie plaatsvindt. De directeur van de stichting geeft aan hier de komende maanden werk van te gaan maken (B1).

De ouders ontvangen een introductieboekje en hebben een intakegesprek, waaraan vaak een huisbezoek is gekoppeld. De belangrijke rol van ouders bij vve kan hier explicieter bij naar voren komen (B2).

Op het huidige inschrijfformulier ontbreken belangrijke componenten, zoals opvallende kindkenmerken en bijzonderheden in de ontwikkeling. Er is wel een aandachtlijstje gemaakt dat tijdens het intakegesprek wordt nagelopen. De directeur van de stichting zou hier beter verslaglegging van kunnen laten doen of dit standaard in het inschrijfformulier op kunnen nemen (B3).

De ouders ontvangen bij elk nieuw thema een nieuwsbrief, waarin belangrijke elementen van het thema zijn opgenomen en er is een informatiehoekje over het thema bij de entree van het peutercentrum. In hoeverre de ouders de thuisactiviteiten uitvoeren is niet duidelijk. Hiermee voldoet de locatie niet aan de eis, die aan effectieve ouderbetrokkenheid in het kader van vve wordt gesteld (B4 en B5).

Om de ouders als partner te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind is het belangrijk om ouders minimaal twee keer per jaar te informeren over de ontwikkeling van hun kind aan de hand van het kindvolgsysteem.

Op peutercentrum Hummelhonk gebeurt dit uitsluitend vlak voordat de peuter naar de basisschool gaat (B6).

Kwaliteit van de uitvoering van vve

Het peutercentrum werkt met een erkende vve-methode. Er is een jaarplanning en ook een themaplanning, waarin duidelijke afspraken staan over welke leidster wat doet. Het ingevulde activiteitenoverzicht maakt duidelijk dat alle belangrijke ontwikkelingsgebieden aandacht krijgen. De pedagogisch medewerksters worstelen met de planning. De vve-methode gaat uit van vier dagdelen, maar de meeste peuters komen maar twee dagdelen. De worsteling met de planning kan worden opgevangen als er doelgerichter gewerkt gaat worden. Vanuit groepsplanning en groepsanalyses kunnen de pedagogisch medewerksters een keuze maken wat voor de groep of het individuele kind een belangrijk item wordt. Nu is er in de groepen slechts vast gelegd welk kind de activiteit heeft gedaan en niet op welke wijze gedifferentieerd wordt in het aanbod, afhankelijk van de leeftijd en ontwikkelingsfase van de peuter (C1.4 en C3.7).

Op dit peutercentrum werken ervaren pedagogische medewerksters, die het jonge kind optimaal begeleiden in hun ontwikkeling. Het pedagogisch klimaat is veilig, ondersteunend en er heerst een uitermate vriendelijke sfeer. De kinderen en de pedagogisch medewerksters genieten zichtbaar van hetgeen er zich afspeelt in het peutercentrum. Peuters voelen zich vrij en op hun gemak en de leidsters zijn allen erg positief, warm en open naar de kinderen en hun ouders. Ze moedigen respect voor elkaar aan, hanteren duidelijke gedragsgrenzen en stimuleren de zelfstandigheid op een natuurlijke wijze. Dit vormt een stevige en veilige basis voor de peuters om zich te kunnen ontwikkelen (C2.1 t/m C2.4). De inrichting van de ruimtes is gezellig en bevat voldoende hoeken, waar kinderen zich in terug kunnen trekken tijdens hun spel. De pedagogisch medewerksters zouden meer gebruik kunnen maken van echte en daardoor meer uitnodigende materialen en ook het vertrouwd raken met (de functie van) geschreven taal kan in de ruimte wat meer aandacht krijgen. Er hangen dagritmekaarten, maar deze worden niet expliciet gebruikt. Door dagritmekaarten dagelijks te gebruiken, krijgen de kinderen overzicht en inzicht in de structuur en opeenvolging van activiteiten (C2.5).

De kwaliteit van het educatieve handelen in de peutergroepen blijkt uit het feit dat de pedagogisch medewerksters de interacties met en tussen de kinderen actief bevorderen bij het rollenspel. Zij prikkelen de taal/denkontwikkeling door het stellen van open vragen. De medewerksters stimuleren de actieve betrokkenheid en zij pakken iedere gelegenheid aan om het spel te verrijken. Erg mooie voorbeelden zijn gezien bij het voorlezen en het verven. Hier werd het stellen van open vragen tot een soort kunst verheven. De ervaren pedagogisch medewerksters zijn erg goed in staat om het aanpakgedrag te

bevorderen. Zij bevorderen dit door het voordoen van de sociale vaardigheden en het uitgebreid noemen van elke kleine stap van handelen

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

Hummelhonk werkt met een breed observatiesysteem. Het vervolg op het observeren zoals; de begeleiding en zorg op basis van de uitkomsten van het observatiesysteem en de evaluatie van de geboden zorg en begeleiding zijn niet aangetroffen (D1.2 en D1.3).

De kennis en ervaring van de pedagogische medewerkers zorgen ervoor dat zij de weg kennen met betrekking tot de externe zorg. Indien nodig maken zij degelijke observaties als zij in overleg met externe partners merken dat er meer aan de hand is met een kind. Wellicht dat dit in een eerder stadium kan worden ingezet voor de interne zorg.

Kwaliteitszorg

Sinds september 2016 is de vve-coördinator, die ook voor vve in andere gemeenten verantwoordelijk is, ook in Lansingerland aan de slag gegaan om vve te coördineren. Zij is verantwoordelijk om de kwaliteit van vve te bewaken. Stichting Kinderspeelzaal waar peutercentrum Hummelhonk onder valt, evalueert de kwaliteit van het vve-programma van Hummelhonk niet structureel. De directeur van de stichting geeft aan dat dit kwaliteitsbeleid in het kader van de subsidieregeling prioriteit heeft.

De inzet van het programma wordt wel besproken met de leidsters, maar een evaluatie van de vorderingen van de peuters, de extra zorg en begeleiding, de realisatie van het vve-beleid en de participatie van ouders heeft nog niet plaatsgevonden. Er zijn ook geen meetbare doelen geformuleerd voor de te behalen resultaten. Hierdoor is het niet mogelijk om de kwaliteit van de vve-resultaten te bepalen (E2 t/m E5).

Doorgaande lijn

De directeur van stichting Kinderspeelzaal participeert in de werkgroep vroegschool van de gemeente, die slechts één keer per jaar bijeenkomt om zaken te bespreken met als doel de kwaliteit van vve te verhogen. Zij geeft tijdens dit onderzoek aan dat de slagkracht en de wil om te komen tot echte samenwerking met alle partijen nog onvoldoende aanwezig is.

Het peutercentrum Hummelhonk noch de gemeente beschikt over beleid of heldere afspraken om er voor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen doorstromen naar een vroegschool (F2).

De medewerkers maken gebruik van een standaard overdrachtsformulier. De terugkoppeling van de basisscholen als mede de gerichte overdracht van zorgleerlingen (warme overdracht) vraagt van de medewerkers een meer

actieve houding om een soepelere doorgaande lijn te creëren (F3). Van een feitelijke samenwerking tussen de scholen en peutercentrum Hummelhonk is geen sprake. De overige items zijn derhalve niet beoordeeld.

Opbrengsten

Aangezien de gemeente geen resultaatafspraken heeft gemaakt, is het onderdeel opbrengsten niet beoordeeld.

3 CONCLUSIE

De Inspectie van het Onderwijs constateert dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peutercentrum Hummelhonk gedeeltelijk op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de vve-locatie meerdere tekortkomingen kent.

REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op peutercentrum Hummehonk. Daarnaast heeft de inspectie de houder van peuterspeelzaal Hummelhonk gevraagd te reflecteren op de uitkomsten van het onderzoek en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden.

Hieronder geeft de houder haar reactie:

Ik kan Hummelhonk helemaal herkennen in uw rapportage. Wij zien af van een zienswijze. We gaan ons nog beraden of we als VVE locatie ingeschreven willen blijven staan, gezien het aantal doelgroepkinderen wat wij op de locatie ontvangen. We zijn erg trots op de pedagogische kwaliteit en de punten die aandacht behoeven staan bij ons op de agenda.
Heel erg veel dank voor de uitgebreide rapportage.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In de onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig. Deze kwalificatie geeft aan dat er écht iets verbeterd dient te worden.
2. Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn wenselijk. Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. Voldoende.
4. Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen. Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat andere voor- en/of vroegscholen hiervan kunnen leren.

Conditie		1	2	3	4
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar			•	
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximeisen (voorschool)			•	
A3	Beroepskracht - kind ratio ("dubbele bezetting")			•	
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool			•	
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)			•	
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands			•	
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold			•	
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan			•	

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid		•		
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd		•		
B3	Intake		•		
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen		•		
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool		•		
B6	Informeren over de ontwikkeling van hun kind		•		

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					
C1.1	Een integraal vve-programma			•	
C1.2	Werken met een doelgerichte planning			•	
C1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd			•	
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd		•		
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol				•
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen				•
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen				•
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind				•
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend		•		
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd				•
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd			•	
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen			•	
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken				•
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen				•
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief				•
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen		•		

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen			•	
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind		•		
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg		•		
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren			•	
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden			•	

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool			•	
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig		•		
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve		•		
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen		•		
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie		•		

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool		•		
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool		•		
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht		•		